

Фестываль нефармальнай адукацыі-2: ПОГЛЯД ПРАЗ ДВА ГАДЫ

У нумары, тэмай якога стаў першы Фестываль нефармальнай адукацыі (3(9), 2006), мы змяшчалі інтэрв'ю з прадстаўнікамі аргкамітэта. Яны далі сваю ацэнку гэтага мерапрыемства і падзяліліся думкамі наконт будучыні. “Фестываль нефармальнай адукацыі проста абавязаны стаць традыцыйнай падзеяй”, — прагучала ў тым інтэрв'ю.

На нашыя пытанні на конт другога Фестывалю нефармальнай адукацыі адказалі члены аргкамітэта Улад Вялічка, выканаўчы дырэктар ГА “Адукацыйны цэнтар “Пост””, і Астрыд Зам, дырэктар Мінскага міжнароднага адукацыйнага цэнтра, Ірына Сямко, каардынатар праектаў ГА “Экадом”, і Васіль Пронь, дырэктар ТАА “Цэнтр крэатыўных тэхналогій “Квадратны апельсін””.

Пасля першага Фестывалю нефармальнай адукацыі прайшло два гады. Якія змены, на ваш погляд, адбыліся за гэты час у сферы нефармальнай адукацыі Беларусі?

Улад: Апошнія два гады прабеглі вельмі хутка, у нефармальнай адукацыі было зроблена шмат творчай і прадуктыўнай працы, рэалізаваны некаторыя актуальныя і інавацыйныя ідэі, напісаны змястоўныя і карысныя кнігі. Агульнае ўражанне апошніх двух гадоў — арганізацыі, якія працуюць у сферы нефармальнай адукацыі, сталі яшчэ больш прафесійнымі, прапануюць больш шырокі спектр прадуктаў сваім традыцыйным і новым мэтавым групам, добра разумеюць перспектывы прафесійнага росту і пашырэння кола сваёй дзейнасці.

Разам з тым трэба адзначыць, што большасць арганізацый, нягледзячы на відавочную карыснасць і прадуктыўнасць іх дзейнасці, не атрымліваюць адпаведнага прызнання сваёй ролі і ўнеска ў фармаванне сучаснага беларускага грамадства як з боку самога грамадства, так і з боку разнастайных дзяржаўных органаў і інстытуцый. Менавіта таму яны вымушаны губляць шмат часу і энэргіі на пераадоленне бюракратычных, адміністрацыйных і інфармацыйных бар'ераў. Вельмі спадзяюся, што Фестываль дапаможа грунтоўна абмеркаваць гэтыя пытанні і наблізіцца ў пошуку рашэння для пераадолення існуючых цяжкасцей.

Астрыд: К сожалению, изменений произошло гораздо меньше, чем хотелось бы. После первого Фестиваля не удалось организовать серьезную широкую дискуссию о законодательных основах неформального образования и путях их улучшения. Разработка стандартов качества и методов их внедрения, которые могли бы быть общепринятыми, также не очень далеко продвинулась. Поэтому, хотя проводилось много интересных мероприятий, в целом, как мне кажется, не удалось объединить усилия для улучшения имиджа и расширения возможностей неформального образования в Беларуси. Второй Фестиваль дает возможность исправить эту ситуацию.

Чым другі Фестываль будзе адрознівацца ад папярэдняга?

Улад: Другі Фестываль, у параўнанні з першым, закліканы выправіць некаторыя памылкі і недапрацоўкі. Так, мы вельмі жадаем бачыць сярод удзельнікаў Фестывалю не толькі грамадскія аб'яднанні, але і прадстаўнікоў дзяржаўных адукацыйных устаноў, бізнес-адукацыі.

Яшчэ адной інавацыяй другога Фестывалю стане спроба запрасіць на яго другі дзень звычайных беларускіх грамадзян, якія шукаюць магчымасці для сваёй дадатковай адукацыі. Пад час шырокай выставы прапановы сферы нефармальнай адукацыі госці Фестывалю змогуць наведаць прэзентацыі арганізацый і іх праграм, прыняць удзел у прома-курсах, пазнаеміцца з шырокім спектрам цікавай літаратуры па розных тэмах.

Астрыд: Общий подход к организации Фестиваля оправдал себя в прошлый раз и поэтому должен быть сохранен. Однако в этом году стараемся более четко структурировать программу Фестиваля с учетом интересов разных целевых групп. Так, первый и третий дни ориентированы на профессионалов сферы образования, а второй день открыт для всех заинтересованных и должен стать своего рода рекламой для потенциальных клиентов неформального образования. Наверное, частично и из-за этой возможности в Фестивале первый раз примут участие коммерческие образовательные организации.

Якія вашыя чаканні ад Фестывалю?

Улад: Мне вельмі хацелася б, каб у розных гультыаў у сферы нефармальнай адукацыі на Фестывале атрымалася абмеркаваць і ўзгадніць свае інтарэсы, дамовіцца аб сумесных дзеяннях па папулярызацыі нефармальнай адукацыі ў Беларусі. Я вельмі чакаю таксама, што нашы спецыялісты разам са сваімі калегамі з іншых еўрапейскіх краін змогуць прааналізаваць развіццё праграм нефармальнай адукацыі ў Беларусі і Еўропе і зрабіць адпаведныя высновы наконт бліжэйшых крокаў, якія неабходна зрабіць, каб як мага больш шырокае кола беларускіх грамадзян — удзельнікаў адукацыйных праграм, змаглі адкрыць для сябе новыя магчымасці для самаразвіцця.

Астрыд: Надейся на то, что Фестиваль получит большой положительный общественный резонанс через СМИ и таким образом создаст предпосылки для дальнейшего продвижения неформального образования в Беларуси. Ведь его развитие просто необходимо в современном обществе, которое требует от человека учения на протяжении всей жизни. Без неформального образования право на непрерывное обучение вряд ли удастся реализовать, особенно в сельской местности. Адекватная реакция на этот вызов возможна только в случае объединения усилий представителей государственных образовательных учреждений, общественных организаций и бизнеса. Фестиваль как раз должен служить форумом для определения возможностей совместных действий. Первые идеи для этого уже были разработаны во время образовательной поездки в Германию на белорусско-немецкой конференции “Неформальное образование взрослых в Германии”, которая в июне 2008 года проводилась в рамках Программы поддержки Беларуси Федерального правительства Германии.

Ірына: Несмотря на достаточно высокий профессиональный уровень всех активностей и отсутствие в зале пустых мест, Фестиваль 2008 г. у меня оставил впечатление закрытого корпоративного мероприятия, “театра без публики”. Абсолютным большинством участников круглых столов, мастер-классов и презентаций стали представители общественных организаций. Фокус Фестиваля был сконцентрирован на проектах и программах АГА. В зале практически отсутствовала аудитория “клиентов”, для которой, в принципе, и существуют проекты неформального образования, которая могла бы оценить качество представленного продукта и стать его потребителем.

Разработанная в этом году концепция и программа, предусматривающая возможность участия в Фестивале потенциальных “клиентов”, расширенный спектр участников — представителей бизнеса, религиозных организаций, государственных структур, обещает, что Фестиваль 2008 г. станет ярким событием и началом нового этапа в развитии неформального образования в Беларуси. Этапом, в котором, на мой взгляд, можно обозначить как минимум два вектора: 1) повышение качества и разнообразия предлагаемых услуг неформального образования; 2) открытый диалог всех заинтересованных акторов, результатом которого в будущем станет формирование профессионального сообщества в сфере неформального образования, представлять которое будут общественные и религиозные организации, государственные учреждения и бизнес.

Васіль: Я не участвовал в первом Фестивале. Хотелось бы, чтобы Фестиваль 2008 года стал значимым пунктом, событием в жизни нашей страны, чтобы он был достаточно репрезентативным и представительным, и главное — интересным для обычных людей. Поскольку основная цель неформального образования — это образование на протяжении всей жизни, и ориентированно оно на обычных людей, хотелось бы, чтобы Фестиваль был массовым. Чтобы он реально показал, насколько актуальна тема неформального образования в современном обществе в нашей стране.

Падрыхтавала Наталя Рабава

Праграма падтрымкі Беларусі Федэральнага ўрада Германіі

Арганізацыі, якія ўдзельнічаюць у арганізацыі Фестывалю:

- Асветніцкае грамадскае аб'яднанне “Фонд імя Льва Сапегі”
- Беларускае маладзёжнае грамадскае аб'яднанне “Новыя твары”
- Беларуска-нямецкае сумеснае прадпрыемства “Мінскі міжнародны адукацыйны цэнтр”
- Гарадское грамадскае аб'яднанне “Цэнтар Супольнасць”
- Гомельскае абласное грамадскае аб'яднанне “Сацыяльныя праекты”
- Грамадскае аб'яднанне “Адукацыйны цэнтр “ПОСТ””
- Грамадскае аб'яднанне “Жаночы незалежны дэмакратычны рух”
- Грамадскае аб'яднанне “Фокус-група”
- Грамадскае аб'яднанне “Фонд “Адкрытае грамадства””
- Грамадская арганізацыя “Хрысціянскае сяброўства дарослых і маладых”
- Грамадскае аб'яднанне “Цэнтр сацыяльных інавацый”
- Грамадскае аб'яднанне “Цэнтр інфармацыйнай падтрымкі грамадскіх ініцыятыў “Трэці сектар””
- Грамадскае аб'яднанне “Экадом”
- Гродзенскае абласное грамадскае аб'яднанне маладых навукоўцаў “ВІТ”
- Інфармацыйна-даследчая ўстанова “Цэнтр міжнародных даследванняў”
- Міжнароднае асветніцкае грамадскае аб'яднанне “АКТ”
- Міжнароднае грамадскае аб'яднанне “Адукацыя без межаў”
- Сацыяльна-педагагічнае грамадскае аб'яднанне “Чазенія”
- Таварыства з абмежаванай адказнасцю “Цэнтр крэатыўных тэхналогій “Квадратны апельсін””

ПАПЯРЭДНЯЯ ПРАГРАМА ФЕСТИВАЛЮ

10 кастрычніка

Тэма дня: **НЕФАРМАЛЬНАЯ АДУКАЦЫЯ: БЕЛАРУСІ І ЕЎРАПЕЙСКІ ДАСВЕД**

- 10.00–12.30** Рэгістрацыя ўдзельнікаў, афармленне стэндаў выставы
- 12.30–18.00** Работа выставы праграм і праектаў нефармальнай адукацыі
- 12.30–18.00** Выстава літаратуры па тэме “Нефармальная адукацыя дарослых і моладзі”
- 12.30–14.30** Урачыстае адкрыццё Фестывалю. Пленарнае пасяджэнне. Прывітальныя словы ўдзельнікам Фестывалю.

Пленарныя выступы:

- Нефармальная адукацыя ў Беларусі: рэсурс для развіцця асобы і грамадства, *Таццяна Пашэвалава (Грамадскае аб’яднанне “Цэнтр сацыяльных інавацый”, Мінск)*
- Нефармальная адукацыя ў Еўропе: погляд з пазіцыі нямецкіх адукацыйных цэнтраў, *Моніка Энгель (Саюз народных універсітэтаў зямлі Паўночны Рэйн-Вестфалія, Германія)*
- Адукацыя дарослых у Расіі: стан, праблемы, перспектывы, *Вольга Агалава (Прадстаўніцтва нямецкай асацыяцыі народных універсітэтаў у Расіі, Санкт-Пецярбург)*

15.00–18.00 Праца секцый:

1. Нефармальная адукацыя як прадмет адукацыйнай палітыкі (*мадэратары Галіна Верамейчык і Дзмітрый Карпіевіч*)
2. Нефармальная адукацыя як сродак вырашэння актуальных грамадскіх задач (*мадэратары Яніна Зінчанка і Улад Вялічка*)
3. Адукатары ў нефармальнай адукацыі (*мадэратары Лана Руднік і Дзмітрый Губарэвіч*)
4. Міжсектарнае ўзаемадзеянне ў нефармальнай адукацыі (*мадэратары Валерыі Журакоўскі і Васіль Пронь*)

- 18.15** Прэзентацыя вынікаў працы секцый
- 19.00** Прыём у рэстаране “Вестфалія” (для акрэдытаваных удзельнікаў) Музыкальная гасцеўня.

11 кастрычніка

Тэма дня: **НЕФАРМАЛЬНАЯ АДУКАЦЫЯ — ДАСТУПНЫЯ МАГЧЫМАСЦІ ДЛЯ КОЖНАГА**

- 9.30–17.00** Працяг выставы нефармальнай адукацыі (стэнды арганізацый, выстава літаратуры) для шырокага кола наведвальнікаў і гасцей
- 9.30–17.00** Майстар-класы, пробныя курсы, прэзентацыі арганізацый, кнігі і выданні для шырокага кола ўдзельнікаў
- 17.30** Творчая гасцеўня: сустрэча-дыскусія з рэдактарамі вядучых культурніцкіх часопісаў Беларусі
- 19.00** Падвядзенне вынікаў конкурсу. Цырымонія ўзнагароджання пераможцаў
- 20.00** Музыкальная гасцеўня. Майстар-клас па беларускіх народных танцах

12 кастрычніка

Тэма дня: **АБ БУДУЧЫНІ НЕФАРМАЛЬНАЙ АДУКАЦЫІ**

9.00–12.00 Праца круглых сталоў:

- Круглы стол “Да актуальных задач грамадзянскай адукацыі ў Беларусі”, мадэратар Таццяна Вадалажская
- Круглы стол “Развіццё міжнароднага супрацоўніцтва у нефармальнай адукацыі”, мадэратар Тобіас Кнуббэн
- Круглы стол “Прызнанне нефармальнай адукацыі ў Беларусі”, мадэратар Ірына Сямко

12.00–13.00 Заключнае пленарнае пасяджэнне, падвядзенне вынікаў Фестывалю

АРГКАМІТЭТ ФЕСТИВАЛЮ

- Астрыд Зам** дырэктар Мінскага міжнароднага адукацыйнага цэнтра, кіраўнік Бюро Праграмы падтрымкі Беларусі ФРГ (ППБ), доктар філасофіі
- Уладзіслаў Вялічка** выканаўчы дырэктар Грамадскага аб’яднання “Адукацыйны цэнтар “ПОСТ””
- Галіна Верамейчык** выканаўчы дырэктар Міжнароднага грамадскага аб’яднання “Адукацыя без межаў”, каардынатар ППБ
- Васіль Пронь** дырэктар ТАА “Цэнтр крэатыўных тэхналогій “Квадратны апельсін””
- Тобіас Кнуббэн** дырэктар Інфармацыйна-даследчай установы “Цэнтр міжнародных даследаванняў”
- Яніна Зінчанка** сябра Беларускага маладзёжнага грамадскага аб’яднання “Новыя твары”
- Алена Касько** сябра Беларускага маладзёжнага грамадскага аб’яднання “Новыя твары”
- Таццяна Пашэвалава** старшыня рады дырэктароў грамадскага аб’яднання “Цэнтр сацыяльных інавацый”
- Ірына Капарыха** выканаўчы дырэктар грамадскага аб’яднання “Экадом”
- Ірына Сямко** каардынатар праграм грамадскага аб’яднання “Экадом”
- Лана Руднік** сябра праўлення грамадскага аб’яднання “Цэнтр інфармацыйнай падтрымкі грамадскіх ініцыятыў “Трэці сэктар””
- Ягор Мароз** старшыня праўлення грамадскага аб’яднання “Фокус-група”
- Алена Вялічка** каардынатар праграм грамадскага аб’яднання “Адукацыйны цэнтар “ПОСТ””, кіраўнік Рэсурснай праграмы навучальных гуртоў
- Дзмітрый Карпіевіч** старшыня праўлення грамадскага аб’яднання “Адукацыйны цэнтар “ПОСТ””, кандыдат гістарычных навук

4